

Vergi Bülteni 2024/28

Kore ile Yapılan ÇVÖ Anlaşmasının Onaylanmasına İlişkin Cumhurbaşkanı Kararı

05 Haziran 2024

Özet

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasına İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı 1 Haziran 2024 tarihli Resmî Gazetede yayımlanmıştır.

Kapsam

Türkiye Cumhuriyeti ile Kore Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması 24.12.1983 tarihinde imzalanmış, 01.01.1987 tarihinden itibaren uygulanmaya başlamıştır.

İki ülkenin vergi mevzuatında ve anlaşma politikalarında meydana gelen değişiklikler ve uluslararası Anlaşma modellerinden biri olan "OECD Model Vergi Anlaşması"nda yıllar itibarıyla yapılan güncellemeler doğrultusunda, yürürlükte olan Anlaşmanın revize edilmesi ihtiyacı doğmuş, bu çerçevede yapılan revize Anlaşma 22.10.2021 tarihinde imzalanmış, Anlaşmanın uygun bulunduğuna ilişkin Kanun 03.02.2024 tarihli Resmî Gazetede yayımlanmıştır.

01.06.2024 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 31.05.2024 tarih ve 8606 sayılı Cumhurbaşkanı Kararıyla, Anlaşma onaylanmıştır.

Anlaşmayla ilgili Türkiye'deki prosedür, Anlaşmanın onaylandığına ilişkin Cumhurbaşkanı Kararlarının yayımı ile tamamlanmıştır. Gerekli işlemler karşılıklı olarak tamamlandığında, belirlenen tarih itibarıyla anlaşmaların hükümleri uygulanmaya başlanacaktır.

Aşağıda Anlaşmanın bazı maddelerine ilişkin özet bilgilere ve açıklamalara yer verilmiştir.

Md.	Konu	Özet açıklama
1	Kapsanan kişiler	Anlaşma, Akit devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.
2	Kapsanan vergiler	Anlaşma gelir üzerinden alınan vergileri kapsamaktadır. Buna göre anlaşmanın uygulanacağı vergiler; • Türkiye'de; gelir ve kurumlar vergisinden, • Kore'de; gelir vergisi, kurumlar vergisi, kırsal kalkınma için gelir üzerinden alınan özel vergi ve yerel gelir vergisinden oluşmaktadır.
3	Tanımlar	Anlaşmanın 3. maddesinde tanımlara yer verilmiştir. Maddede yer alan hükümlere göre, Anlaşmada geçen; • Kişi terimi, bir gerçek kişiyi, bir şirketi ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluşu, • Şirket terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak işlem gören herhangi bir kuruluşu, • Yetkili makam terimi; Türkiye'de, Hazine ve Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini, ifade etmektedir.

4	Mukim	Anlaşmanın 4. maddesinde “mukim” terimi tanımlanmıştır. Maddeye göre, “bir Akit Devletin mukimi” terimi, o Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgâh, kayıtlı merkez, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir ölçüt nedeniyle burada vergiye tabi olan herhangi bir kişi anlamına gelmektedir. Maddede bir gerçek kişinin her iki Devletin de mukimi olduğunda, bu kişinin durumunun ne şekilde belirleneceği ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.
5	İşyeri	Anlaşmanın 5. maddesinde işyeri, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer olarak tanımlandıktan sonra, altı ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesini, yapım, montaj veya kurma projesini veya bunlara ilişkin gözetim faaliyetini kapsadığı belirtilmiştir.
6	Gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirler	Anlaşmaya göre, gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirler (gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelirler), gayrimenkul varlığın bulunduğu ülkede vergilendirilecektir. Gayrimenkul varlık terimi, varlığın bulunduğu devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır.
7	Ticari kazançlar	Anlaşmanın 7. maddesine göre, bir teşebbüse ait kazanç, bu teşebbüs diğer Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca (işletmenin mukimi olduğu) bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer işletme işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazancı sadece işyerine atfedilebilen gelirle sınırlı olarak, işyerinin bulunduğu Devlette vergilendirilecektir.
8	Deniz ve hava taşımacılığı gelirleri	Anlaşmanın 8. maddesine göre, bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi veya uçak işletmeciliğinden elde ettiği kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.
10	Temettüleri	Anlaşmanın 10. maddesine göre, Devletlerden birinde mukim bir şirket tarafından, diğer Devletin mukimine ödenen temettüleri, kural olarak temettü gelirini elde edenin mukim olduğu ülkede vergilendirilecektir. Anlaşmaya göre temettü gelirleri, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu yani temettülerin doğduğu Devlette de vergilendirilebilecektir. Ancak temettünün gerçek lehdarı diğer Akit Devletin mukimi ise bu şekilde alınacak vergi;

		• temettünün gerçek lehdarı, temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az yüzde 25'ini elinde tutan bir şirket ise, gayrisafi temettü tutarının yüzde 10'unu, • Tüm diğer durumlarda yüzde 15'ini aşamayacaktır.
11	Faiz gelirleri	Anlaşmanın 11. maddesine göre, bir akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, kural olarak bu diğer Devlette vergilendirilecektir. Dolayısıyla ilke olarak faiz gelirlerini vergilendirme hakkı lehdarın mukim olduğu Akit Devlete aittir. Anlaşmaya göre, faiz, elde edildiği Akit Devlette de vergilendirilebilir. Ancak, faizin gerçek lehdarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi, faizin gayrisafi tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.
12	Gayrimaddi hak bedelleri	Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilecektir. Buna göre gayrimaddi hak bedellerinin vergileme hakkı ilke olarak ödeme yapılan kişinin mukim olduğu Devlete tanınmaktadır. Öte yandan Anlaşma, gayrimaddi hak bedellerinin elde edildiği Devlete de sınırlı bir vergileme hakkı vermektedir. Anlaşmaya göre bu şekilde alınacak vergi, gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.
13	Sermaye değer artış kazançları	Anlaşmanın 13. maddesine göre, bir Akit Devlet mukimi tarafından, diğer Akit Devlette yer alan gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmalarından sağlanan kazançlar, ilke olarak bu diğer Devlette vergilendirilecektir. Maddeye göre; • bir Akit Devlet mukiminin, değerinin yüzde 50'sinden fazlası, doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlette bulunan gayrimenkul varlıktan kaynaklanan hisse senetlerinin elden çıkartılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette, • maddenin 1,2, 3 ve 4. Fıkralarında belirtilenlerin dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, yalnızca elden çıkaranın mukim olduğu Devlette, vergilendirilecektir.
14	Serbest meslek faaliyet gelirleri	Anlaşma'nın 14. maddesine göre, bir Akit Devletin mukiminin, serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu faaliyet diğer Akit Devlette icra

		edilmedikçe, yalnızca mukimi olunan Devlette vergilendirilecektir. Faaliyet diğer devlette icra edilirse, buradan elde edilen gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilecektir. Bu hükme bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit devlette icra ettiği serbest meslek faaliyetlerinden elde ettiği gelir, eğer; • gelir elde eden kişi, diğer Devlette ilgili mali yıl içinde başlayan veya sona eren herhangi bir on iki aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 günü aşmayan bir süre bulunursa, ve • ödeme, diğer Akit Devletin mukimi olmayan bir kişi tarafından veya böyle bir kişi adına yapılırsa, ve • ödeme, ödemeyi yapan kişinin diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa, yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir.
15	Ücretler	Anlaşmanın 15. maddesine göre; yöneticilere yapılan ödemeler (madde 16), emekli maaşları (madde 18), kamu hizmetleri nedeniyle elde edilen gelirler (madde 19) ile öğretmen ve öğrencilere yapılan ödemelerin (madde 20) vergilemesine ilişkin madde hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin bir hizmet nedeniyle elde ettiği ücret, maaş ve benzeri gelirler, bu hizmet diğer Akit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Hizmet diğer Devlette ifa edilirse, gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir. Ancak, yukarıdaki kurala bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğer Devlette ifa ettiği hizmet nedeniyle elde ettiği gelir, eğer; • Gelir sahibi, diğer Devlette, ilgili mali yıl içinde başlayan veya sona eren herhangi bir 12 aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 günü aşmayan bir süre kalırsa, ve • Ödeme, diğer Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa, ve • Ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir iş yerinden veya sabit yerden yapılmazsa yalnızca gelir sahibinin mukimi olduğu Devlette vergilendirilecektir.
22	Çifte vergilendirmenin önlenmesi	Anlaşma'nın çifte vergilendirmenin önlenmesine ilişkin maddesinde yer verilen düzenlemeye göre, Türkiye'de çifte vergileme mahsup yöntemiyle önlenecektir.
24	Karşılıklı anlaşma usulü	Anlaşmanın 24. maddesinde karşılıklı anlaşma usulü düzenlenmiştir.

		Maddeye göre, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin, kendisi için Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen bir vergilemeye neden olduğu kanaatine varan kişiler, olayı Akit Devletlerden birinin yetkili makamına arz edebileceklerdir. Başvuru, Anlaşmaya aykırı bir vergilemeye neden olan eylemin ilk bildiriminden itibaren en fazla 3 yıl içinde yapılacaktır. Yetkili makam, itirazı haklı bulmakla beraber kendisi tatminkâr bir çözüme ulaşamadığı takdirde, Anlaşmaya uygun olmayan vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmayla çözmeye çalışacaktır.
25	Bilgi değişimi	Anlaşma'nın bilgi değişimine ilişkin 25. maddesine göre; her iki devletin yetkili makamları, Anlaşma hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili bilgileri, anlaşmayla kapsanan kişilerle ve vergilerle sınırlı olmaksızın değişime tabi tutacaklardır. Anlaşmanın 25. maddesinde özetle; • Bir Akit Devletçe talep etmesi durumunda, diğer Akit Devletin, kendi vergi amaçları yönünden bu bilgilere ihtiyacı olmasa da talep edilen bilgiyi sağlamak için kendi bilgi toplama yöntemlerini kullanacağı; 25. maddenin 3. fıkrasında yer alan sınırlamaların, taraflara sadece ulusal menfaati olmadığı gerekçesiyle bilgi sağlamayı reddetme hakkı verecek şekilde yorumlanamayacağı, • Bilgi değişimini sınırlayan 25. maddenin 3. fıkrasının taraflara, bilginin bir banka, diğer finansal kurum, temsilci veya bir acente ya da yediemin gibi hareket eden bir kişide bulunması veya bir kişinin sermaye payları ile ilgili olması nedeniyle bu bilgiyi sağlamayı reddetme hakkı verecek şekilde yorumlanamayacağı, öngörülmüştür.
26	Vergilerin tahsilatında yardımlaşma	Anlaşmanın 26. maddesinde, Akit Devletlerin, alacakların tahsilatında yardımlaşmalarını öngörülmektedir.
29	Yürürlüğe girme	Anlaşmanın 29. maddesine göre; • Taraflar kendi iç mevzuatında öngörülen işlemlerin tamamlandığını diğerine bildirecek, • Anlaşma, bu bildirimlerden sonuncusunun alındığı tarihi izleyen 30 günlük süreden sonra yürürlüğe girecek,

		• Hükümleri Türkiye’de; kaynakta kesilen vergiler yönünden, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen ilk takvim yılının Ocak ayının birinci günü veya mahsup edilen tutarlar için ve diğer vergiler yönünden, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme yılları için hüküm ifade edecektir.
--	--	--

- **Bültende Anlaşma hükümleri özetlenmiş olup, işlem yapmadan önce Anlaşma metni incelenmeli veya uzman yardımı alınmalıdır.**
- **Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin Cumhurbaşkan Kararının yayımlanmasıyla birlikte Türkiye açısından yasal prosedür tamamlanmıştır. Anlaşma, her iki ülkedeki yasal prosedürlerin tamamlanmasından sonra, öngörülen şekilde yürürlüğe girecektir.**
- **Anlaşmanın yürürlüğü konusundaki süreç ayrıca duyurulacaktır.**

İlgili Anlaşma metnine aşağıdaki bağlantı yardımıyla ulaşabilirsiniz.

- **Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokol**

Saygılarımızla,

Recep Bıyık
Mevzuat Eğitim ve Araştırma Başkanı
E-posta: recep.biyik@pwc.com